

کتابشناسی موضوعی جنبش‌های نوپدید دینی

نو بودن عرصه مطالعاتی ادیان جدید در ایران و لزوم تدوین یک شیوه نام و کتاب‌شناسی تفصیلی تحقیق در این حوزه برآیند داشت که این مجموعه را تهیه و در دسترس قرار دهم. آنچه در این نوشتار آمده است، حاصل مکاتبات و مذاکرات شفاهی و حضوری با خانم پروفیسور ایلین بارکر استاد و متخصص در حوزه ادیان جدید و جامعه‌شناسی دین از مدرسه علم و اقتصاد (LSE) دانشگاه لندن در است. براین اساس در اتقان و استحکام موضوعات و منابع جای تردید نیست. منابع مذکور نمونه‌های اصلی و مبنایی ترند. به یقین کتاب‌هایی نیز در این اواخر نوشته شده است که در این لیست نیست و می‌توان بر اساس همین تقسیم‌بندی موضوعی در میان لیست توزیع کرد. مطالعه منابع مذکور دومین نوشتار پایه‌های اصلی شناخت جنبش‌های نوپدید دینی را رقم می‌زند و بسیاری از کتاب‌ها و مقاله متأخر منابع اصلی آن‌ها همین فهرست است.

مطالعه میدانی آماده می‌کند و داده‌های تحقیقی و منابع این بخش نیز چه بسا بر مشاهدات محققان جامعه‌شناس استوار است.
منابع:

- 1- Barker; Eileen, the making of a moonie: Brainwashing of choice? Oxford: Basil Blackwell: Pages 1-37, 121-148
- 2-Barker, Eileen. Brahmins Don't eat Mushrooms: Participation observation and the New Religions; LSE Quarterly, vol. 1 No 2. June: Pages:127-152
- 3-Barker, Eileen, And what Do you Believe? Methods and perspectives in the Investigation of Religion, in Investigating society, Robert Burgess (ed), longman london: 32-50
- 4-Magida, Arthur, J and Matlins, Stuart. M(eds) How to be a perfect stranger: A Guide to Etiquette in other peoples Religious Ceremonies, vol.1, woodstock, (1999)

۳- کلیاتی درباره جنبش‌های نوپدید دینی و تحولات (Generalisations)

با فرض اینکه ما نمی‌توانیم تعمیم‌بخشی داشته باشیم چگونه می‌توانیم از کلیات و تعمیم‌بخشی سخن بگوییم؟ چگونه می‌توانیم انتظار داشته باشیم که این تعمیم‌بخشی‌ها و کلیات با گذشت زمان و مطرح شدن نسل دوم و عضویت آنان در ادیان جدید، تحول پیدا کنند؟

منابع:

- 1- Barker; Eileen, and Jean-FranHois Mayer(eds) (1995) Twenty Years on: changes in New Religious Movements;

مباحث کلی در مطالعات ادیان جدید با نگاه جامعه‌شناختی

۱- درآمدی کلی به جامعه‌شناسی کیش، فرقه و جنبش‌های نوپدید دینی

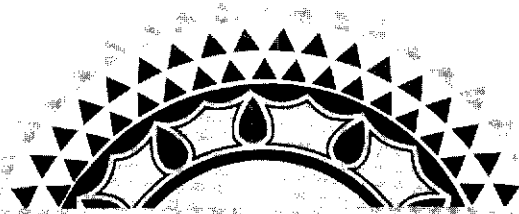
تعریف‌ها: مفاهیم و مضامین عرفی، برجسب‌هایی مانند "دین واقعی" و "کالت یا کیش انحرافی"، مشکلات پیش رو در شمارش نهضت‌ها و اعضای آنها، برخی ویژگی‌هایی که موجب تمیز میان جنبش‌های نوپدید دینی و جنبش‌های دینی قدیمی‌تر می‌شوند، موضوعات روش‌شناختی و اخلاقی؛ دوسیه‌های عضویت در ادیان جدید؛ شخصیت و تنوع جمعیتی.

منابع:

- 1- Barker; Eileen, New Religious Movements: A Practical Introduction, London; Page 145-155 (1989)
- 2-Barker, Eileen, But is it a Genuine Religion?, in Arthur L. Greil and thomas Robbins (eds) Between sacred and secular: Research and theyd on quasi Religion, Green wich, TAI press. Pages: 97-109(1999)
- 3-Melton, Gordon, Encyclopedic Hanbook of cults in America, New York and London: Garland, (1992)
- 4-Wilson. Bryan, Religious Sects, London, Weidenfeld & Nicolson [world university library] (1970)

۲- جنبش‌های دینی از منظر جامعه‌شناسی دین

یک جامعه‌شناس به هنگام مشاهده یک جنبش نوپدید دینی چه می‌فهمد و مصاحبه وی با اعضای این جنبش چه نتایجی به دست می‌دهد. در اینجا در واقع محقق خود را برای انجام یک کار عملی و

9-Wilson, Bryan and Karel Dobblaere (1994) Atime to chant: the soka Gakai Buddhists in Britain. Oxford: clareson press.

۸- مورد پژوهی

۳- "عصر جدید"، جنبش بالقوه بشری، نتو- الحاد، ویکا، کلیسای علم‌شناسی (ساینتولوژی)، لندنمارک فروم.

منابع:

- 1-Adler, Marget (1986) (istedition 1979) Drowing Down the Moon: witches, Druids, Goddess-worshippers, and other pagan in America today. Boston: Beacon press.
- 2-Barker, Eileen (1989) New Religious Movements: A practical Introduction, London
- 3-Crowly, Vivianne (1996) thorsons priciples of paganism. London: thorson.
- 4-Ferguson, Marilyn (1981) the Aquarian conspiracy: pesonal and social transformation in the 1980s. LosAngeles: J.P. tarcher
- 5-Griffin, wendy, (1995) the Embodied Goddessyb by: Feminist witchcraft and Female Divinity. Sociology of Religion 56/1: 35-48
- 6-Harvey, Graham and C.Hardman (eds) (1995) Paganism today, London thorsons.
- 7-Harvey,Graham (1991) Listining people, speaking Earth: contemporary paganism. London: Hurst.
- 8-Melton, jGordon (1990) New Age Encyclopedia. Detroit: Gale
- 9-Melton.J.Gordon (1992) Encyclopedic Handbook of cults in America, New york and London: Garland pages: 163-182,323-333
- 10-Rosen, Richard. D. (1975) Psychobabble: Fast talk and Quick care in the Era of Feeling. London: Wild-wood.
- 11-Rozsak, theodore (1976) unfinished Animal: the aquarian frontier and the evolution of consciousness. London: faber.
- 12-Shinn, Larry D. (1987)the Darklord: cult Images and the Have krishnas in America. Philadelphia: westminsterpress.
- 13-Tipton, steven. M. (1984) Getting saved in the sixties: Moral Meanivy in conversion and cultural change. Berkeley, losAngeles and London: university of california press.
- 14-Wallis, Roy (1976) the Road to total freedom: Asociological Analysis of scientology. London: Heinemann.
- 15-Westly, Frances (1984) the Elementary Forms of the New Religious life. Chico: scholars.
- 16-York, Michael (1995) the emerging Network: A Sociology of the New Age

استوارند.

کلیسای اتحاد، خانواده، کلیسای مسیح، ارتش عیسی، شیلو؛ طریق بین‌الملل.

منابع:

- 1-Barker, Eileen, (1984) of Gods and Men: New Religious Movements in the west, Macon: Mercer university press.
- 2-Barker,Eileen,(1984) Making of Moonie: Brainwashing or choice? Oxford: Basil Blackwell; Reprinted by Gregg Revivals, Aldershot, 1993
- 3-Barker Eileen, (1989) New Religious Movements: Apractical Introduction London.
- 4-Melton, Gordon.(1992) (Original edition 1986) Encyclopedic Hanbook of cults in America. New York and london: Garland. Pages (224-231), 296-306, 315-322,355-343
- 5-Richardson,Tamest, Mary.M.stewart and Robert B.Simmonds (1979)Orga-nized Miracles: A study of a Contemporay, Youth, Communal, Fundamentalist organization. New Brunswick: Transaction
- 6-Van Zandt, David E. (1991) Living in the children of God. Princeton university press.

۷- مورد پژوهی

۲- جنبش‌های برآمده از سنت‌های شرقی هیرکریشنا، ساهاجایوگا، تی.ام. راجنیش؛ سای‌بابا؛ الان ویتال؛ سوکاگککایی.

منابع:

- 1-Barker,Eileen,(1984) of Gods and Men: New Religious Movements in the west Macon: Mercer university press.
- 2-Bromley, David G. and Anson D. shupe (1981) Strange Gods: the Great American cult scare. Boston: Beacon press.
- 3-Clarke, peter(ed) (1987) the New Evangelists: Recruitment, Methods and Aims of New Religious Movements, London: Ethnographica.
- 4-Cotton, Ian (1995) the Hallelujah Revolution: the Rise of New christians London: little, Brown and co.
- 5-Galanter, Marc (1989) cults; faith, Healingand coercion. New york, oxford university press.
- 6-Levine, saul (1984) Redical Departures: Desperate Detours to Growingup san Diago. London. Harcourt Brace Jovanovich.
- 7-Robbins Thomas (1988) Cults, Converts and charisma. Newbury park: stage
- 8-Robbins, Thomas and Anthony, Dick (eds) (1990) In God we trust: New patterns of Religious pluralism in America,2nd revisededition, New Brunswick: Transaction Books. (chap-ter:16)

۹- مورد پژوهی

۱- جنبش‌هایی که بر تفسیر کتاب مقدس

special edition of social compass vol 42(2) London: Sage. Pages: 147-169,165-180
2-Bromley, David and philip E. Hammond (eds) (1987) the Future of New Religious Movements, Macon: Mercer university press.
3-Stark, Rodney and William sims Bainbridge (1985) the Future of Religion: Secularization Revival and cult Formation, Berkley: University of Clifomia press.

۴- مذاهب در تاریخ

مقایسه‌های تاریخی مذاهب، سنخ‌شناسی مذاهب در طول تاریخ، در این موضوع تکیه خاص بر سنخ‌شناسی مذاهب ویلسون است.

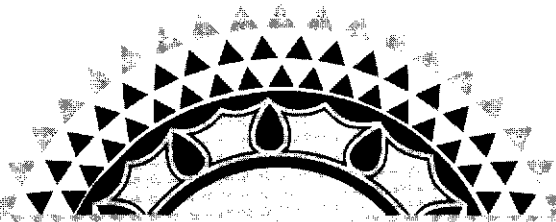
منابع:

- 1-Wilson,Bryan, (1970) Religious sects, London, Weidenfeld & Nicolson (World University library), pages: 36-47
- 2- Wilson, Bryan, (1973) Magic and Millennium, London, Heinemann.

۵- تغییر آیین، عضوگیری و نگهداری اعضا

مغزشویی، کنترل ذهن و اغوا در جنبش‌های نوپدید دینی و جذابیت‌های دینی، معنوی، اجتماعی، سیاسی، توسعه‌ای و روان‌شناختی این جنبش‌ها در ذیل این موضوع بررسی می‌شود.
منابع:

- 1- Barker; Eileen,(1984) of Gods and Men: New Religious Movements in the west Macon: Mercer university press.
- 2-Bromley, David G. and Anson D. shupe (1981) Strange Gods: the Great American cult scare. Boston: Beacon press.
- 3-Clarke, peter(ed) (1987) the New Evangelists: Recruitment, Methods and Aims of New Religious Movements, London: Ethnographica.
- 4-Cotton, Ian (1995) the Hallelujah Revolution: the Rise of New christians London: little, Brown and co.
- 5-Galanter, Marc (1989) cults; faith, Healingand coercion. New york, oxford university press.
- 6-Levine, saul (1984) Redical Departures: Desperate Detours to Growingup san Diago. London. Harcourt Brace Jovanovich.
- 7-Robbins Thomas (1988) Cults, Converts and charisma. Newbury park: stage
- 8-Robbins, Thomas and Anthony, Dick (eds) (1990) In God we trust: New patterns of Religious pluralism in America,2nd revisededition, New Brunswick: Transaction Books. (chap-ter:16)

2-Barker, Eileen, in Bromley, David (ed) (2002) New Religious Movements and Violence, Cambridge University Press.
3-Beckford, James (1985) cult controversies: the societal Response to the New Religious Movements. London: Tavistock

4-Conway, flo and Jim siegleman (1978) snapping: Americas Epidemic of sudden personality change. Philadelphia & New York: J.B. Lippincott
5-Hassan, Steven (1988) combatting cult Mind control: protection Rescue and Recovery From Destructive cults, wellingborough: Aquarian press.
6-Langone, Michael (ed) (1993) Recovery From cults: Help for victims of psychological and spiritual Abuse. New York: Norton.

7-Martin, walter (1985) the kingdom of the cults. Minneapolis: Bethany House.
8-Melton, Gordon (1992) Encyclopedic Handbook of cults in America, New York and London, Garland.344-360
9-Patrick, Ted and Tom Dulack (1976) let our children Go. New York: Ballantine.
10-Shupe, Anson D. and David Bromley (1980) the New vigilantes: Deprogrammers, Anti-cultists and the New Religions. Beverly Hills. Sage.

۱۴- جنبش‌های نوپدید دینی، دولت‌ها و دادگاه‌ها

روابط قانونی و عملی میان جنبش‌های نوپدید دینی و دولت‌هایی که این جنبش‌ها در حوزه حاکمیت آنها مطرح‌اند چیست؟ چگونه این ارتباط انعکاس‌دهنده جنبه‌های دیگر اجتماع می‌تواند باشد؟ نظام قانونی به کار گرفته شده برای کنترل جنبش‌های نوپدید دینی چیست و این جنبش‌ها برای دفاع از منافع خویش چه استفاده‌ای از این نظام قانونی می‌برند و تا چه اندازه در این راه موفق می‌شوند؟

منابع:

1-Barker, Eileen (1987), the British Right to Discriminate in church- state Relations: Tensions and Transitions, Thomas Robbins and Ronald Robertson (eds), Transaction, New Brunswick, N.J and London.

2-Barker, Eileen and Jean-FranHois Mayer (eds) (1995), Twenty years on: changes in New Religious Movements, special edition of social compass vol 42(2) London: sage. 249-264

3-Beckford, James (1985), cult controversies: the social Response to the New Religious Movements, London: Tavistock. 276-298

4-Bradney, Anthony (1993) Religion, Rights and Laws leicester university

(1997) Millennium Messiahs and Mayham, New York. Routledge.

6-St Clair, Michael. J (1992) Millenarian Movements in Historical context, New York Garland.

۱۱- رهبری و سرسپردگی در جنبش‌های نوپدید دینی
کنترل و آزادی، رهبری- کاریزما، کاریزماسازی و رویه‌سازی
منابع:

1-Barker, Eileen, (1989) New Religious Movements: A practical introduction. London. 53-86

2-Barker, Eileen, (1992) Authority and Dependence in New Religious Movements in Bryan R. Wilson (ed) Religion: contemporary Issues. The All souls seminars in the sociology of Religion. London: Bellew: 237-255

3-Lifton, Robert J. (1961) thought Reform: A psychiatric study of Brain-washing in china. London: Gollanz

4-Reichardson, James, (1988) Money and power in the New Religions New York: Edwin Mellen press.

۱۲- میزان جایجایی

دلایل و روش‌های خارج شدن از یک جنبش نوپدید دینی؛ زندگی پس از خارج شدن. میزان ماندگاری و بقای تأثیرات.
ترک کردن یک جنبش چه اندازه آسان است؟ تفاوت میان ابزار اختیاری و اجباری خارج شدن چیست؟ اثر عمل خروج از جنبش بر عضو خارج شده از آن چیست؟
منابع:

1-Barker, Eileen (1989) New Religious Movements A practical Introduction London. 104-110, 125-132

2-Bromley, David G. (1988) Falling from the faith: causes and consequences of Religious A postasy, Newbury park and London: sage

3-Stark, Rodney (1996) why Religious Movements succeed or Fail: A Revised General Model. Journal of contemporary Religion.

4-Wright, Stuart (1987) Leaving cults: the Dynamics of Defection Washington DC: the society for scientific study of Religion

۱۳- گروه‌های مراقب کیش‌ها

رشد و گسترش جنبش‌های کیش ستیز؛ ویژگی‌ها و تأثیرات آنها در جوامع و کشورهای مختلف:

1-Barker, Eileen and Jean-FranHois Mayer (eds) (1995) twenty years on: changes in New Religious Movements special edition of social compass, vol 42 (2) London: sage 226-231

and Neo-pagan Movements. London: Rowman and littlewood.

۹- مورد پژوهی

۴- فوق زمینی‌ها (terrestials-super)

و شیطان‌سیم، گروه‌هایی مانند جامعه دیگراندیش (Aetherius society)، کلیسای جهانشمول و پیروزمند راتیلیان، رامئا، شعله ماندگار، کلیسای شیطان، پروسه، معبد ست، گروه‌های خون‌آشام.
منابع:

1-Bainbridge, William Sims (1978) satans power: Ethnography of Deviant psychotherapy cult. Berkeley: university of California press.

2-Barker, Eileen. (1989) New Religious Movements: A practical Introduction, London.

3-La Fontaine, Jean (1994) the Extent and Nature of organised Ritual Abuse. London

4-Lewis, James and Gordon Melton (eds) (1994) church universal and Triumphant in scholarly perspective, special edition of syzygy. Stanford: center for Academic publication.

5-Melton, J. Gordon, (1992) Encyclopedic Handbook of cults in America, New York and London: Garland, 108-177;

6-Melton, J Gordon (1994) the Vampire Book: the Encyclopedia of the undead, Detroit: visible Ink.

7-Melton, J. Gordon (1998) Finding Enlightenment: Ramthas school of Ancient wisdom. Hillsboro: Beyond words.

8-Palmer, Susan (1992) woman as "play mate" in the Raelian Movement: power and pantagamy in a New Religion. Syzygy

9-Richardson, James (1991) the satanism scare, New York: Aldine de Gruyter.

۱۰- جنبش‌های دینی هزاره‌گرا

بررسی انواع گوناگون نگرش‌های هزاره‌گرایی؛ اگر پیش‌بینی‌ها درست از آب درنیامد چه اتفاقی برای نهضت دینی می‌افتد؟

1-Cohn, Norman (1970) the pursuit of Millennium. Oxford and New York.

2-Daniels, Ted (1992) Millennialism: An Introductory Bibliography New York: Garland.

3-Festinger, Leon, Henry H. Rieken and Stanley Schachter (1956) when prophecy Fails, Minneapolis: university of Minnesota press

4-Kaplan, Jeffrey (1997) Radical Religion in America: Millenarian Movements from the Far Right to the children of Noah. Syracuse university press.

5-Robbins, Thomas and Susan Palmer (eds)

ادیان جدید ارتباط برقرار می‌سازند و صاحبان تفکر و قلم در این حوزه گفتند و نوشتند و در بحث از ادیان جدید باید به آنها پرداخت.

منابع:

1-Barker, Eileen (1989) *New Religious Movement: A practical Introduction* london; Hmsco. Op. cc, 42(1344), BP603 B25

2-Barker, Eileen (2001) *General overveiw of the "cult scene" in Britain* Nova religio 4(2): 235-241

3-Becker, Howard (1973) *outsiders: studies in the sociology of Deviance*, New york: free press. Ce HV 5825 B39

4-Beckford, James (1985) *cult controviesies: the societal Response to the New Religious Movements*. London: Tavis tock. CC, BP 603B34:276-295

5-Hall, John H. (1987) *Gone from the promised land: Jonestown in American cultural History*. New Brunswick, N J: Transaction. MC, BP 605 P 46H17.

6-Lewis, James R. (ed) (1994) *from the Ashes: Making sense of waco*. Lanham, Maryland: Rowman & little field. MC. BP 605, B 72 F93

7-Melton, J Gordon, (1992) *Encyclopedic Handbook of cults in America* New york London: carland. RC. BI 2525 M 52: 361-344

8-Robbins, Thomas (1988) *cults, converts and charisma*. New burry park sage. CC. BL 60 R63

9- Wright, stuart (1995). *Armageddon in waco: critical perspective on the Branch Davidian conflict*. Chicago. University of chicago press.

۱۷- موضوعاتی که برای جامعه‌شناسی دین در زمینه مطالعه و تحقیق در ادیان جدید و جنبش‌های نوپدید دینی مطرح شده‌اند.

تا چه حد و به چه شیوه‌هایی مطالعه جنبش‌های نوپدید دینی به درک کلی ما از دین و جامعه کمک می‌کند؟ جامعه‌شناسان دین با چه مشکلات و مسائلی در مطالعه ادیان جدید مواجه هستند؟

منابع:

1-Barker, Eileen, (1994) "New Religious Movements in Europe" in seanGill Gavin costa & ursula king (eds) *Religion in Europe: contemporary perspectives*, kampden, NL: KOK Pharos: 120-140 MC BL 690 R 38

2-Barker, Eileen, (1995) "the scientific study of Religion: you must be joking"? *Journal for the scientific study of Religion*, 34/3

3-Kilbourne, Brock and James. J Recharldson (1984) "psychotherapyand New Religions in a pluralistic society" *American psychologist* 39 (3): 237-251

press

5-Bromley, David and Jeffery Hadden, (eds) (1993), *Religion and the social order: the Handbook on cults and sects in America* (two parts "i.e books" A&B) Greenwich: JAI press. 119-218

6- Robbins, Thomas (1988), *cults, converts and charisma*, Newburry park: sage. 164-186

7-Robbins, thomas, william shepherd and James MC Bride (eds) (1985), *cults, culture and the law, chicoca: scholars press*, MC. BI 2525 c96

8-Wright, stuart, (1995), *Armageddon in waco: critical perspectiveon the Branch Davidian conflict*, chicago: university of chicago press.

۱۵- برخی واکنش‌های اجتماعی در قبال جنبش‌های نوپدید دینی

واکنش رسانه‌ها، ادیان اصیل، امنیت و رفاه اجتماعی، نهادهای درمانی به‌ویژه روان‌درمانی و دیگر گروه‌ها و نهادها نسبت به جنبش‌های نوپدید دینی چه بوده و هست؟ و چه دلمشغولی‌ها و علایقی اعمال آنها را جهت‌دهی کرده است؟ تاثیر واکنش آنها بر جنبش‌های نوپدید دینی چه بوده است؟

منابع:

1-Barker, Eileen, (1993), *will the Real cult please standup? A comparative Analysis of social constructions of New Religious Movements in David G.Bromley Jeffrey Hadden (eds), Religion and social order: the Handbook of cults and sects in America*, Greenwich & london: JAJ press

2-Barker, Eileen (1995), *the scientific study of Religion: you must be Joking?* *Journal for the scientific study of Religion*, 34/3-1-24

3-Brockway, Allan R. and J. Paul Rajashekar (eds) (1987), *New Religious Movements and the churches: Report and papers of a consultation sponsored by the lutheran world federation and the world council churches*, Geneva: wcc publications. MC, BL 80.2N53

4-Cohen, stanley and Tock young (eds) (1973) *the Manufacture of News: Deviance, social problems and the Mass Media*. London: constable. Ce. HM 258C67

5-Van Dricl, Barend and James. T. Richardson (1988) *print Media coverage of New Religious Movements: A longitudinal study* *Journal of communication* 38 (3): 37-61

۱۶- موضوعات اجتماعی

حقوق بشر، سلامتی و درمان، تعلیم و تربیت، موضع‌گیری‌های خیرخواهانه و قانونگذاری. اینها همه موضوعاتی هستند که به نحوی با موضوع